

LIITE 1: Arviointimenetelmän kuvaus ja kriteeristöt

1 Arviointimenetelmän kuvaus

1.1 Vaikutusten arviointi kaavaa laadittaessa

Alueidenkäyttölain (ent. Maankäyttö- ja rakennuslain) 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 1 §:n mukaan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

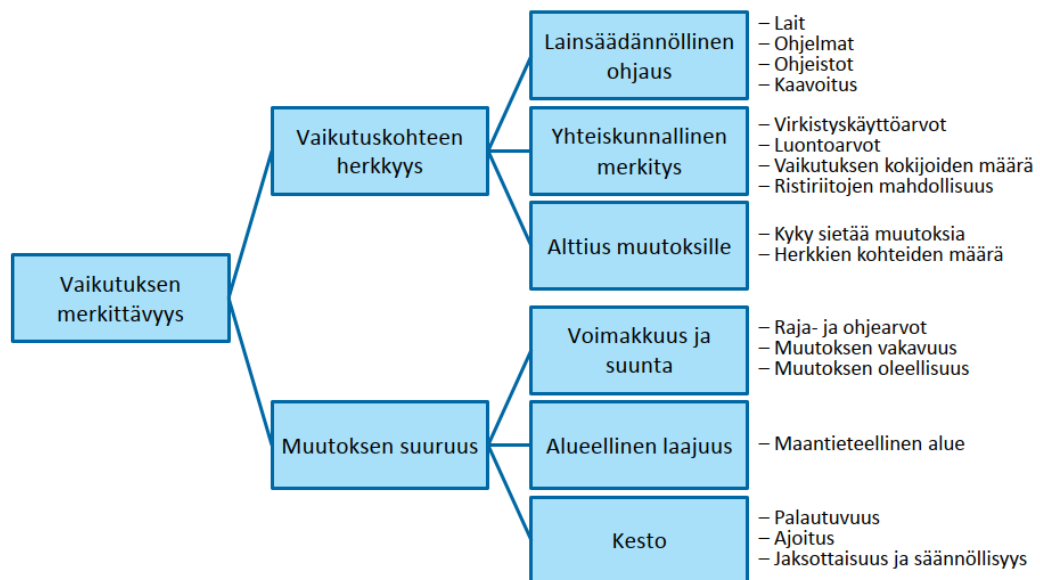
- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Tampereen kaupungin käytäntönä on, että asemakaavojen vaikutusten arviointiin sisällytetään tarvittaessa myös erillinen, edellä mainittuja MRA 1 §:n kohtia 4 ja 6 täydentävä yritysvaikutusten arviointi.

1.2 Vaikutusten tunnistaminen

Vaikutusten tunnistamisen apuna käytettiin Suomen ympäristökeskuksen IMPERIA-hankkeessa kehitettyä arviointikehikkoa. Tunnistetut vaikutukset jaettiin MRA 1 §:n mukaisiin teemoihin ja soveltuvin osin edelleen käytön

aikaisiin vaikutuksiin, rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin ja välillisiin vaikutuksiin. Vaikutuslajin ja vaikutuskohteen ominaisuuksiin perustuvia tulkintoja tehtiin asiantuntija-arvioina.

IMPERIA-hankkeessa käytetty ARVI-lähestymistapa vaikutusten merkittävyyden arviointiin (Suomen ympäristökeskus, 2015).

Käytön aikaiset vaikutukset kuvaavat tilannetta, jossa kaava on toteutunut ja vaikutukset pitkäaikaisia tai pysyviä. Rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat tyypillisemmin ajallisesti sidoksissa rakentamisvaiheen keston. Kaavan toteutumisesta syntyviä välittömiä (suoria) ja välillisiä (epäsuoria) vaikutuksia tarkasteltiin soveltuvin osin erikseen. Lisäksi pyrittiin tunnistamaan ja kuvaamaan mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden tiedossa olevien hankkeiden kanssa.

Vaikutuksiin liittyvien epävarmuustekijöiden tunnistamisessa ja kuvaamisessa pidettiin tärkeänä, että työssä keskitytään varsinaisiin asemakaavojen toteutumisesta syntyviin vaikutuksiin. Epävarmuustekijöiden suhteen erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, että kaavavaiheen suunnittelun pohjana käytetyt viite- ja yleissuunnitelmaluonnokset kuvastavat vain yhtä mahdollista kaavan toteutumisen tapaa.

Tunnistettuja käytön aikaisia vaikutuksia käsiteltiin IMPERIA-menetelmästä edelleen johdettua ARVI-lähestymistapaa sekä Tampereen kaupungin käyttämään riskienhallintamenetelmään sisältyviä kriteeristöjä, vaikutusten luokittelua ja merkittävyyden arviointitapaa mukaillen. Tämä menetelmä rajattiin vain käytön aikaisiin vaikutuksiin siksi, että rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin ja yhteisvaikutuksiin muiden

hankkeiden kanssa sisältyy huomattava määrä tulosten yhdenmukaisuutta todennäköisesti heikentäviä epävarmuustekijöitä.

MRA 1 §:n kohtia 4 ja 6 täydentävässä yritysvaikutusten arvioinnissa käytettiin apuna kaupungin omaa yritysvaikutusten tunnistamisen ja kuvaamisen menetelmää (yritysvaikutusten arviointilomake).

1.3 Vaikutusten luokittelu

Käytön aikaisten vaikutusten luokittelun kriteeristöissä tukeuduttiin soveltuvin osin ARVI-lähestymistavan mukaisiin sanallisiin luonnehdintoihin. IMPERIA-menetelmästä poiketen jokaiselle vaikutuslajille ei tässä työssä muodostettu omaa kriteeristöä. Kriteeristössä pyrittiin siksi mahdollisimman kattavaan yleispätevyyteen.

Kriteeristöt on esitetty jäljempänä tässä raportissa ja luokittelun tulokset taulukkomuodossa liitteessä 2. Varsinainen vaikutusten arviointi sekä kunkin vaikutuslajin tai vaikutustyyppin ominaisuudet on kuvattu sanallisesti varsinaisessa vaikutusten arviointiraportissa.

Käytön aikaisten vaikutusten merkittävyyden arviointi tehtiin IMPERIA-menetelmästä johdettua ARVI-lähestymistapaa mukailevan taulukkomatriisin avulla. Taulukkomatriisissa vaikutuksen merkittävyyden luokitus on vaikutuskohteen herkkyyden sekä muutoksen suuruuden ja suunnan luokitusta vastaavien pysty- ja vaakarivien kohtaamispisteen mukainen. Periaatteeltaan vastaavaa taulukkomatriisia käytetään myös kaupungin riskienhallintamenetelmässä arvioitavana olevan kohteen riskitason määrittelyyn.

Seuraavassa kuvassa on esitetty ote ARVI-lähestymistavan taulukkomatriisista. Mahdollisia merkittävyyden tuloksia on yhteensä 16 kappaletta, joista ”suuri” on mahdollinen yhteensä seitsemässä eri tilanteessa. Muut tulokset ovat mahdollisia kolmessa eri tilanteessa. Esimerkiksi tilanteissa, jossa vaikutuskohteen herkkyys on ”vähäinen” tai ”kohtalainen”, ja muutoksen suuruus ”vähäinen”, vaikutuksen merkittävyydeksi tulee ”vähäinen”.

Vaikutuksen merkittävyys		Muutoksen suuruus								
		Kielteinen				Myönteinen				
		Erittäin suuri	Suuri	Kohtalainen	Vähäinen	Ei muutosta	Vähäinen	Kohtalainen	Suuri	Erittäin suuri
Kohteen herkkyys	Vähäinen	Suuri*	Kohtalainen*	Vähäinen	Vähäinen	Ei vaikutusta	Vähäinen	Vähäinen	Kohtalainen*	Suuri*
	Kohtalainen	Suuri	Suuri	Kohtalainen	Vähäinen	Ei vaikutusta	Vähäinen	Kohtalainen	Suuri	Suuri
	Suuri	Erittäin suuri	Suuri	Suuri	Kohtalainen*	Ei vaikutusta	Kohtalainen*	Suuri	Suuri	Erittäin suuri
	Erittäin suuri	Erittäin suuri	Erittäin suuri	Suuri	Suuri*	Ei vaikutusta	Suuri*	Suuri	Erittäin suuri	Erittäin suuri

Kuva ARVI-lähestymistavassa käytetystä taulukkomatriisista. Vaikutusten merkittävyyden arviointi. Tähdellä (*) merkittyjen tulosten kohdalla merkittävyys voi olla tarpeen arvioida vähäisemmäksi, mikäli herkkyys tai muutos on luokan alarajalla. (Lähde: Suomen ympäristökeskus, 2015.)

ARVI-lähestymistavan mukaisessa taulukkomatriisissa merkittävyyttä ei ole lainkaan, jos muutoksen suuruuden ja suunnan luokituksiksi tulee ”ei muutosta / neutraali”. On kuitenkin mahdollista, että esimerkiksi vaikutuksen alueellista laajuutta, ajallista kestoa ja/tai voimakkuutta ei voida perustellusti määritellä, mutta kohteen herkkyiden osatekijöiden perusteella vaikutuksia voisi kuitenkin olla havaittavissa. Lisäksi myös suunnaltaan neutraalit muutokset voivat olla vaikutuskohteen tai muutoksen suuruuden näkökulmasta merkityksellisiä. Tämän vuoksi osatekijöiden sanallista luokittelua lavennettiin luokituksella ”merkityksetön”.

Tähän työhön kehitetyssä lähestymistavassa vaikutuskohteen herkkyiden ja muutoksen suuruuden osatekijöiden luokittelu arvotettiin sanalliseen luokitteluun yhdistetyllä numeerisella asteikolla (0–4). Vaikutuskohteen herkkyys ja muutoksen suuruus kokonaisuutena määriteltiin laskemalla osatekijöiden arvot yhteen.

Osatekijöiden summasta johdettiin edelleen vaikutuskohteen herkkyiden ja muutoksen suuruuden luokitus. Tämä tehtiin jakamalla osatekijöiden suurin yhteenlaskettu summa vaikutusten merkittävyydsmatriisin mukaisella mahdollisten tulosten lukumäärällä 16. Jakojäännös kerrottiin tämän jälkeen kunkin luokan osuudella mahdollisten tulosten lukumäärästä. Tulos voi olla ”suuri” yhteensä seitsemässä eri tilanteessa ja muut tulokset kolmessa eri tilanteessa. Tällöin osatekijöiden summa jakautui luokittelussa seuraavasti: vähäinen 3/16 osaa, kohtalainen 3/16 osaa, suuri 7/16 osaa ja erittäin suuri 3/16 osaa.

Vaikutuskohteen herkkyiden osatekijät: $4 * 4 = 16 / 16 = 1$. Tuloksesta edelleen johdettu luokittelu: 1-3 vähäinen, 4-6 kohtalainen, 7-12 suuri ja 13-16 erittäin suuri.

Muutoksen suuruuden osatekijät: $3 * 4 = 12 / 16 = 0,75$. Tuloksesta edelleen johdettu luokittelu lähimpään kokonaislukuun pyöristettynä: 1-2 vähäinen, 3-4 kohtalainen, 5-10 suuri ja 11-12 erittäin suuri.

Kun vaikutuskohteen herkkyys ja muutoksen suuruus oli edellä kuvatulla tavalla määritetty, vaikutuksen merkittävyys arvioitiin ARVI-lähestymistavan mukaisen taulukkomatriisin avulla. Vaikutuskohteen herkkyyden ja muutoksen suuruuden sanallisille luokituksille annettiin lisäksi osatekijöiden arvioinnissa käytetyn asteikon mukainen numeerinen vastine (0-4). Numeroarvot laskettiin yhteen ja tulos lisättiin merkittävyyden luokituksen sanalliseen luokitukseen. Tulosten esittäminen numeerisessa muodossa ei ollut merkittävyyden arviointivaiheessa välttämätöntä. Sillä oli kuitenkin merkitystä taulukkomuotoon koottujen tulosten käsittelyä, ryhmittelyä ja sanallisten arviointien laatimista nopeuttavana tekijänä.

OSATEKIJÄT JA MERKITTÄVYYDEN LUOKITTELU		Muutoksen suuruus, arvioitujen osatekijöiden (3 kpl) summa			
Muutoksen suunta: Kielteinen	Vaikutuksen merkittävyys	11-12 Erittäin suuri > 4	5-10 Suuri > 3	3-4 Kohtalainen > 2	1-3 Vähäinen > 1
Vaikutuskohteen herkkyys, arvioitujen osatekijöiden (4 kpl) summa	1-3 Vähäinen > 1	5-6 Suuri	3-4 Kohtalainen	1-2 Vähäinen	1-2 Vähäinen
	4-6 Kohtalainen > 2	5-6 Suuri	5-6 Suuri	3-4 Kohtalainen	1-2 Vähäinen
	7-13 Suuri > 3	7-8 Erittäin suuri	5-6 Suuri	5-6 Suuri	3-4 Kohtalainen
	14-16 Erittäin suuri > 4	7-8 Erittäin suuri	7-8 Erittäin suuri	5-6 Suuri	5-6 Suuri
Muutoksen suunta: Myönteinen	Vaikutuksen merkittävyys	11-12 Erittäin suuri > 4	5-10 Suuri > 3	3-4 Kohtalainen > 2	1-3 Vähäinen > 1
Muutoksen suuruus, arvioitujen osatekijöiden (3 kpl) summa					

Taulukkomatriisi, johon on koottu käytön aikaisten vaikutusten luokittelun sanallisen ja numeerisen luokittelun arvot. Merkittävyyden arvio ilmenee kuten ARVI-lähestymistavan taulukkomatriisissa, eli kohdassa, jossa vaakariveiltä ilmenevä vaikutuskohteen herkkyys ja pystyriveiltä ilmenevän muutoksen suunnan ja suuruuden luokittelut kohtaavat. (Sitowise Oy, 2025).

Lopuksi kullekin arvioidulle vaikutuslajille määritettiin muutoksen suunta. Vaikutuslajin ja -kohteen ominaisuuksiin perustuva tulkinta tehtiin asiantuntija-arvioina. Apuna käytettiin seuraavassa luvussa esitettyjä kriteeristöjä.

Käytön aikaisten vaikutusten luokittelun tulokset on esitetty taulukkomuodossa liitteessä 2. Varsinainen vaikutusten arviointi sekä kunkin vaikutuslajin tai vaikutustyyppin ominaisuudet kuvataan sanallisesti varsinaisessa vaikutusten arviointiraportissa.

1.4 Vaikutusten luokittelussa käytetty kriteeristö

Seuraaviin taulukoihin on koottu vaikutusten luokittelun tukena käytetyt kriteeristöt sekä niihin liittyvät sanalliset luonnehdinnat. Kriteeristö muodostettiin edellä kuvattuihin menetelmiin liittyviä esimerkkikriteeristöjä mukaillen. IMPERIA-menetelmästä poiketen jokaiselle vaikutuslajille ei tässä työssä muodostettu omaa kriteeristöä. Kriteeristössä pyrittiin siksi mahdollisimman kattavaan yleispätevyyteen.

Vaikutuslajin tai -kohteen lainsäädännöllisen ohjauksen luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
4 Erittäin suuri	Vaikutuslajista tai vaikutuksen kohteesta on erittäin tiukasti säädetty lainsäädännössä. Nykytilaa muuttavat toimenpiteet ovat lailla kiellettyjä tai vahvasti rajoitettuja, tai vaikutuskohde on lailla suojeltu. Suunnittelua ja rakentamista koskevissa päätöksissä toimivalta on kansallisen tai kansainvälisen tason viranomaisilla.
3 Suuri	Vaikutuslajista tai vaikutuksen kohteesta on tiukasti säädetty lainsäädännössä. Nykytilaa muuttavat toimenpiteet ovat lailla rajoitettuja, vaikutuksen kohde on lailla suojeltavaksi tarkoitettu, tai vaikutuksen kohde on oikeusvaikutteisessa kaavassa suojeltu tai säilytettäväksi tarkoitettu. Suunnittelua ja rakentamista koskevissa päätöksissä toimivalta voi joiltain osin olla kansallisen tason viranomaisilla.
2 Kohtalainen	Vaikutuslajilla tai vaikutuksen kohteella voi olla lainsäädännössä ohjearvoja tai suosituksia ja se voi kuulua johonkin ohjelmaan. Nykytilaa muuttavat toimenpiteet ovat kansallisella tai paikallisella tasolla noudatettaviksi hyväksytyihin ohjeisiin perustuen rajoitettuja. Vaikutuslajiin tai vaikutukseen kohteeseen liittyy selvitystarpeita tai selvityksiin perustuvaa kaavallisen suojelun tai nykytilan säilyttämisen tarvetta. Suunnittelua ja rakentamista koskevissa päätöksissä toimivalta on pääsääntöisesti paikallisen tason viranomaisilla.
1 Vähäinen	Vaikutuslajilla tai vaikutuksen kohteella ei ole lainsäädännöllistä asemaa. Nykytilaa muuttaviin toimenpiteisiin ei kohdistu lainsäädännöstä eikä kansallisella tai paikallisella tasolla noudatettaviksi hyväksytyistä ohjeista johtuvia rajoituksia. Vaikutuslajiin tai vaikutuksen kohteeseen ei liity selvitystarvetta tai selvityksiin perustuvaa kaavallisen suojelun tai nykytilan säilyttämisen

	tarvetta. Suunnittelua ja rakentamista koskevissa päätöksissä toimivalta on paikallisen tason viranomaisilla.
0 Merkityksetön	Ei muutosta / Ei vaikutusta

Vaikutuslajin tai -kohteen yhteiskunnallisen merkityksen luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
4 Erittäin suuri	Vaikutuslajin tai vaikutuksen kohteen yhteiskunnallinen merkitys on erittäin suuri. Kohteen rooli yhteiskunnallisten ilmiöiden tai kehityskulkujen määrittäjänä on kansallisesti tai maakunnallisesti merkittävä. Nykytilaa muuttavat toimenpiteet voivat vaikuttaa kaikkiin yhteiskuntaluokkiin.
3 Suuri	Vaikutuslajin tai vaikutuksen kohteen yhteiskunnallinen merkitys on suuri. Kohteen rooli yhteiskunnallisten ilmiöiden tai kehityskulkujen määrittäjänä on seudullisesti tai kunnallisesti merkittävä. Nykytilaa muuttavat toimenpiteet voivat vaikuttaa useisiin yhteiskuntaluokkiin.
2 Kohtalainen	Vaikutuslajin tai vaikutuksen kohteen yhteiskunnallinen merkitys on kohtalainen. Kohteen rooli yhteiskunnallisten ilmiöiden tai kehityskulkujen määrittäjänä on paikallisesti merkittävä. Nykytilaa muuttavat toimenpiteet voivat vaikuttaa joihinkin yhteiskuntaluokkiin.
1 Vähäinen	Vaikutuslajin tai vaikutuksen kohteen yhteiskunnallinen merkitys on vähäinen. Kohteella ei ole tunnistettavaa roolia yhteiskunnallisten ilmiöiden tai kehityskulkujen määrittäjänä. Nykytilaa muuttavat toimenpiteet eivät vaikuta lainkaan tai kohdistuvat vain harvoihin yhteiskuntaluokkiin.
0 Merkityksetön	Ei muutosta / Ei vaikutusta

Vaikutuskohteen muutosalttiuden luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
4 Erittäin suuri	Vaikutuksen kohteen alttius muutoksille on erittäin suuri. Vaikutuksen kohteella voi olla huomattavia ja muutoksille herkkiä erityisiä arvoja tai merkityksiä ihmisten päivittäisessä elämässä. Vaikutuksen kohteen nykytila on vakiintunut, tai se voinut säilyä lähes tai täysin muuttumattomana vuosikymmenten ajan.
3 Suuri	Vaikutuksen kohteen alttius muutoksille on suuri. Vaikutuksen kohteella voi olla muutoksille herkkiä erityisiä arvoja tai merkityksiä ihmisten päivittäisessä elämässä. Vaikutuksen kohteen nykytila on vakiintunut, tai se on voinut säilyä lähes tai täysin muuttumattomana useiden vuosien ajan.

2 Kohtalainen	Vaikutuksen kohteen alttius muutoksille on kohtalainen. Vaikutuksen kohteella voi olla joitakin muutoksille herkkiä arvoja tai merkityksiä ihmisten päivittäisessä elämässä. Vaikutuksen kohteen nykytila ei ole vakiintunut, tai se on voinut lähimenneisyydessä muuttua.
1 Vähäinen	Vaikutuksen kohteen alttius muutoksille on vähäinen. Vaikutuksen kohteella ei ole muutoksille herkkiä arvoja tai merkityksiä ihmisten päivittäisessä elämässä. Vaikutuksen kohteelle ei aina ole määriteltävissä vakiintunutta nykytilaa, tai se voi olla jatkuvassa muutoksessa.
0 Merkityksetön	Ei muutosta / Ei vaikutusta

Vaikutuksen toteutumisen todennäköisyyden luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
4 Hyvin todennäköinen tai varma	Vaikutuksen syntyminen on mahdollinen kaikissa tilanteissa. Vaikutus on vääjäämätön arvioitavana olevan muutoksen toteutuessa. Arvioinnissa ei ole tunnistettu epävarmuustekijöitä, joiden johdosta vaikutuksiltaan olennaisesti erilaisia toteutumisen vaihtoehtoja olisi enemmän kuin yksi. Kyseessä voi olla myös arvioitavana olevan muutoksen toteutumisesta tai toteutumatta jäämisestä riippumatta tapahtuva muutos ympäristössä.
3 Todennäköinen	Vaikutuksen syntyminen on mahdollinen useimmissa tilanteissa. Vaikutus voi syntyä, kun arvioitavana oleva muutos toteutuu. Arvioinnissa on kuitenkin tunnistettu epävarmuustekijä tai -tekijöitä, joiden johdosta vaikutuksiltaan olennaisesti erilaisia toteutumisen vaihtoehtoja on enemmän kuin yksi. Kyseessä voi olla myös arvioitavana olevan muutoksen toteutumisesta tai toteutumatta jäämisestä riippumatta todennäköisesti tapahtuva muutos ympäristössä.
2 Mahdollinen	Vaikutuksen syntyminen on mahdollinen joissakin tilanteissa. Vaikutus voi syntyä, kun arvioitavana oleva muutos toteutuu vain osittain. Arvioinnissa on tunnistettu epävarmuustekijä tai -tekijöitä, joiden johdosta vaikutuksiltaan olennaisesti erilaisia toteutumisen vaihtoehtoja on useita. Kyseessä voi olla myös arvioitavana olevan muutoksen osittaisesta toteutumisesta tai toteutumatta jäämisestä riippumatta mahdollisesti tapahtuva muutos ympäristössä.
1 Epätodennäköinen	Vaikutuksen syntyminen on mahdollinen vain harvoissa tai poikkeuksellisissa tilanteissa. Arvioinnissa on tunnistettu epävarmuustekijä tai -tekijöitä, joiden johdosta vaikutuksiltaan olennaisesti erilaisia toteutumisen vaihtoehtoja ei ole mahdollista yksilöidä. Kyseessä voi olla myös vaikutus, joka johtuu ensisijaisesti jostakin muusta muutoksesta tai tapahtumasta kuin arvioitavana olevan muutoksen toteutumisesta.
0 Merkityksetön	Ei muutosta / Ei vaikutusta

Vaikutuskohteen herkkyyden luokittelu:

Osatekijöiden summa	Luokittelu
14-16 Erittäin suuri	4 Erittäin suuri
7-13 Suuri	3 Suuri
4-6 Kohtalainen	2 Kohtalainen
1-3 Vähäinen	1 Vähäinen
0 Merkityksetön	0 Merkityksetön

Vaikutusalueen laajuuden luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
4 Erittäin suuri	Vaikutusalueen laajuus on yli 100 kilometriä. Vaikutus voi ulottua usean kunnan ja maakunnan alueelle (ylikunnallinen, ylimaakunnallinen).
3 Suuri	Vaikutusalueen laajuus on 10-100 kilometriä. Vaikutus voi ulottua usean kunnan alueelle tai viereisten maakuntien alueelle.
2 Kohtalainen	Vaikutusalueen laajuus on 0,5-10 kilometriä. Vaikutus voi ulottua yhden tai useamman kaupunginosan tai viereisten kuntien alueelle.
1 Vähäinen	Vaikutusalueen laajuus on 0-0,5 kilometriä. Vaikutus rajoittuu kohdealueelle tai sen välittömään läheisyyteen (esim. viereiset korttelit).
0 Merkityksetön	Ei muutosta / Ei vaikutusta

Vaikutuksen ajallisen keston luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
4 Erittäin suuri	Vaikutuksen ajallinen kesto on yli 5 vuotta, tai toistuvana vaikutus on havaittavissa päivittäin tai useita kertoja viikossa. Ajallista kestoja voidaan luonnehtia esimerkiksi seuraavasti: jatkuva, pysyvä, pitkäaikainen, käytön aikana usein toistuva.
3 Suuri	Vaikutuksen ajallinen kesto on 3-5 vuotta, tai toistuvana vaikutus on havaittavissa viikoittain tai useita kertoja kuukaudessa. Ajallista kestoja voidaan luonnehtia esimerkiksi seuraavasti: pitkäkestoinen mutta palautuu, käytön aikana useammin kuin kuukausittain toistuva.
2 Kohtalainen	Vaikutuksen ajallinen kesto on 1-3 vuotta, tai toistuvana vaikutus on havaittavissa 1-2 kertaa kuukaudessa. Ajallista kestoja voidaan luonnehtia esimerkiksi seuraavasti: pitkä- tai lyhytkestoinen, tilapäinen, käytön aikana satunnaisesti tai harvoin toistuva.
1 Vähäinen	Vaikutuksen ajallinen kesto on alle vuosi, tai satunnaisesti tai harvoin toistuvana vaikutus on havaittavissa enintään muutamia kertoja vuodessa. Ajallista kestoja voidaan luonnehtia esimerkiksi seuraavasti: lyhytkestoinen, tilapäinen, käytön aikana harvoin toistuva.

0 Merkityksetön	Ei muutosta / Ei vaikutusta
-----------------	-----------------------------

Muutoksen voimakkuuden luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
4 Erittäin suuri	Vaikutuksesta aiheutuu voimakkuudeltaan erittäin suuri muutos ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen.
3 Suuri	Vaikutuksesta aiheutuu voimakkuudeltaan suuri muutos ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen.
2 Kohtalainen	Vaikutuksesta aiheutuu tai voi aiheutua voimakkuudeltaan selvästi havaittavissa oleva muutos ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen.
1 Vähäinen	Vaikutuksesta aiheutuu tai voi aiheutua voimakkuudeltaan havaittavissa oleva muutos ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen.
0 Merkityksetön	Vaikutuksen kohteen nykytila ei muutu, tai muutos on vain juuri ja juuri havaittavissa tarkoissa tutkimuksissa eikä siitä voida todeta aiheutuvan selkeää hyötyä tai haittaa.

Muutoksen suuruuden luokittelu:

Osatekijöiden summa	Luokittelu
11-12 Erittäin suuri	4 Erittäin suuri
5-10 Suuri	3 Suuri
3-4 Kohtalainen	2 Kohtalainen
1-2 Vähäinen	1 Vähäinen
0 Merkityksetön	0 Merkityksetön

Muutoksen suunnan luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
Neutraali	Vaikutuksen kohteen nykytila ei muutu tai muutos on niin vähäinen, ettei siitä voida todeta aiheutuvan selkeää hyötyä tai haittaa.
Myönteinen	Vaikutuksen kohteen muutoksesta aiheutuu tai voi aiheutua selkeitä hyötyjä ympäristön tilaan tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen.
Kielteinen	Vaikutuksen kohteen muutoksesta aiheutuu tai voi aiheutua selkeitä haittoja ympäristön tilaan tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen.

Vaikutuksen merkittävyyden luokittelu:

Luokitus	Luonnehdinta
----------	--------------

7-8 Erittäin suuri - Myönteinen	Vaikutus aiheuttaa erittäin suuren muutoksen ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen. Muutoksesta on tai voi olla erittäin suurta hyötyä alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua olennaisia uusia mahdollisuuksia. Ihmisiin kohdistuvana muutos voi hyödyttää oleellisesti päivittäistä elämää.
5-6 Suuri - Myönteinen	Vaikutus aiheuttaa suuren muutoksen ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen. Muutoksesta on tai voi olla suurta hyötyä alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua useita uusia mahdollisuuksia. Ihmisiin kohdistuvana muutos voi hyödyttää selkeästi päivittäistä elämää.
3-4 Kohtalainen - Myönteinen	Vaikutus aiheuttaa selvästi havaittavissa olevan muutoksen ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen. Muutoksesta on tai voi olla jonkin verran hyötyä alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua joitakin uusia mahdollisuuksia. Ihmisiin kohdistuvana muutoksen voi havaita päivittäisessä elämässä ja se voi aiheuttaa muutoksia päivittäisiin rutiineihin.
1-2 Vähäinen - Myönteinen	Vaikutus on havaittavissa, mutta siitä johtuva muutos ihmisten toimiin tai ympäristön tilaan on kokonaisuutena arvioituna vähäinen. Muutoksesta on tai voi olla vähäistä hyötyä alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua vähäisiä uusia mahdollisuuksia tai rajoitteita. Ihmisiin kohdistuvana muutosta ei juurikaan voi havaita päivittäisessä elämässä.
0 Merkityksetön - Neutraali	Nykytila ei muutu, tai muutos on vain juuri ja juuri havaittavissa tarkoissa tutkimuksissa eikä siitä voida kokonaisuutena arvioituna todeta aiheutuvan selkeää hyötyä tai haittaa.
1-2 Vähäinen - Kielteinen	Vaikutus on havaittavissa, mutta siitä johtuva muutos ihmisten toimiin tai ympäristön tilaan on kokonaisuutena arvioituna vähäinen. Muutoksesta on tai voi olla vähäistä haittaa alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua vähäisiä uusia rajoitteita. Ihmisiin kohdistuvana muutosta ei juurikaan voi havaita päivittäisessä elämässä.
3-4 Kohtalainen - Kielteinen	Vaikutus aiheuttaa selvästi havaittavissa olevan muutoksen ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen. Muutoksesta on tai voi olla jonkin verran haittaa alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua joitakin uusia rajoitteita. Ihmisiin kohdistuvana muutoksen voi havaita päivittäisessä elämässä ja se voi aiheuttaa muutoksia päivittäisiin rutiineihin.
5-6 Suuri - Kielteinen	Vaikutus aiheuttaa suuren muutoksen ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen. Muutoksesta on tai voi olla suurta haittaa alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua useita uusia rajoitteita. Ihmisiin kohdistuvana muutos voi haitata selkeästi päivittäistä elämää.

7-8 Erittäin suuri - Kielteinen	Vaikutus aiheuttaa erittäin suuren muutoksen ympäristöön tai siihen kohdistuvaan kuormitukseen. Muutoksesta on tai voi olla erittäin suurta haittaa alueen nykyiselle tai suunnitellulle maankäytölle. Maankäyttöön voi kohdistua olennaisia uusia rajoitteita. Ihmisiin kohdistuvana muutos voi haitata oleellisesti päivittäistä elämää.
------------------------------------	--